

Paskaidrojuma raksts
Preiļu novada pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr. 2026/1
“Par materiālo palīdzību Preiļu novadā”

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Šobrīd Preiļu novada pašvaldībā (turpmāk - Pašvaldība) ir spēkā 30.11.2023. Preiļu novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.2023/19 “Par materiālo palīdzību Preiļu novadā” (turpmāk – SN Nr.2023/19). Plānoto saistošo noteikumu grozījumu apjoms pārsniedz 50% līdz ar to, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr.108 "Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi" 186. punkta nosacījumiem saistībā ar 140. punktu, jāpagatavo jauns saistošo noteikumu projekts, jo grozījumu noteikumu projekta normu apjoms pārsniedz pusi no spēkā esošo noteikumu normu apjoma. Ņemot vērā iepriekš minēto, nepieciešams izdot jaunus Pašvaldības saistošos noteikumus. 1.2. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis ir noteikt Preiļu novada pašvaldības materiālo pabalstu veidus, pabalstu apmēru, pabalstu pieprasīšanas, piešķiršanas, izmaksas kārtību un pieņemto lēmumu apstrīdēšanas kārtību. 1.3. Saistošie noteikumi nosaka šādus materiālās palīdzības pabalstus: pabalsts no vecāku līdzmaksājuma par ēdināšanu pašvaldības un novada teritorijā esošā privātā vispārizglītojošā izglītības iestādē bērnam ar invaliditāti un daudz bērnu ģimeņu bērnam (bērniem); pabalsts no maksas par bērna ēdināšanu pašvaldības un novada teritorijā esošā privātā pirmsskolas izglītības iestādē bērnam ar invaliditāti un daudz bērnu ģimeņu bērnam (bērniem); bērna piedzimšanas pabalsts; pabalsts nozīmīgā dzīves jubilejā; pabalsts politiski represētai personai; pabalsts bērnam ar invaliditāti; pabalsts personai par aizgādņa pienākumu pildīšanu; pabalsts pacientu iemaksu segšanai; pabalsts no brīvības atņemšanas iestādes atbrīvotai personai. 1.4. Pašvaldību likuma 5.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi īstenot iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tās nav citu institūciju kompetencē un šādu darbību neierobežo citi likumi; brīvprātīgo iniciatīvu izpildes kārtību nosaka un finansējumu nodrošina pašvaldība. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 26. panta pirmā daļa paredz, ka valsts un pašvaldība atbalsta ģimeni, it īpaši daudz bērnu ģimeni un ģimeni, kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, un sniedz tai palīdzību. Ministru kabineta 11.01.2005. noteikumos Nr.32 “Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām” ir minēts, ka ģimenes, kuras audzina trīs un vairāk bērnus, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, politiski represētās personas,

	ģimenes, kuras audzina bērnu invalīdu un bērni ir sociāli mazaizsargātas personu grupas. Augstāk minētajām personu grupām ir pamatotas grūtības pilnvērtīgi iekļauties sabiedrībā, nodrošinot savas vajadzības. Šo personu materiālās situācijas un dzīves kvalitātes uzlabošanai ir nepieciešams atbalsts. 1.5. Saistošajos noteikumos ir pārņemts un precizētas SN Nr.2023/19 normas par materiālajiem pabalstiem Preiļu novada pašvaldībā, kā arī precizēta kārtība, kādā tiek piešķirts pabalsts par ēdināšanu pirmsskolas un vispārizglītojošā iestādē: – kritērijs būt deklarētam Preiļu novada administratīvajā teritorijā nav attiecināms uz ārpusģimenē esošiem bērniem; vecāku, kuram tiek izmaksāts bērna piedzimšanas pabalsts, aizgādni, kurš pilda aizgādņa pienākumus. – 7.1. un 7.2.punktā minētais pabalsta definējums ir sarežģīts un neatbilst Preiļu novada domes 30.11.2023. sēdes lēmumā (protokols Nr.14, 18.&) minētajam; – ir jāprecizē iesniedzamie dokumenti pabalsta pieprasīšanai; – nav skaidri definēts pabalsta apmērs pašvaldības dibināto un privāto izglītības iestāžu izglītojamiem; – nav skaidras norādes par pabalsta izmaksu privāto izglītības iestāžu izglītojamiem un ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, kuri izglītojas citas pašvaldības izglītības iestādē; – nav skaidri definēts pabalsta piešķiršanas termiņš. 1.6. Ir mainīts bērna piedzimšanas pabalsta apmērs no 250,00 <i>euro</i> uz 350,00 <i>euro</i>, kas tiks piemērots ar 01.01.2026. Tiem bērniem, kuri dzimuši no 01.01.2026. un vecāks saņēmis bērna piedzimšanas pabalstu 250,00 <i>euro</i>, tiks izmaksāta starpība 100,00 <i>euro</i> apmērā.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu: 2.1.1. Pašvaldības ieņēmumu daļa saistībā ar noteikumu grozījumiem nemainās. 2.1.2. Saistošajiem noteikumiem ir tieša ietekme uz Pašvaldības budžeta izdevumu daļu. Saistošo noteikumu "Par materiālo palīdzību Preiļu novadā" izpildei 2026. gadā paredzēti 184 300 <i>euro</i>. 2.2. Saistošo noteikumu īstenošanai nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide vai esošo institūciju kompetences paplašināšana.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi	3.1. Saistošie noteikumi rada tiešu, labvēlīgu ietekmi uz pašvaldības iedzīvotāju sociālo drošību. 3.2. Ietekme uz vidi – nav tiešas ietekmes uz vidi.

pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – nav tiešas ietekmes uz iedzīvotāju veselību. 3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – saistošie noteikumi neskar un neierobežo uzņēmējdarbības aktivitātes. 3.5. Ietekme uz konkurenci – neskar un neierobežo konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Preiļu novada Labklājības pārvaldes Sociālais dienests. Jaunu institūciju izveidi, esošo likvidāciju vai reorganizāciju saistošie noteikumi neparedz. 6.2. Saistošajos noteikumos paredzēto pabalstu izmaksu veiks Preiļu novada pašvaldības Finanšu un grāmatvedības daļa.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, sabiedrības viedokļa noskaidrošanai saistošo noteikumu projekts publicēts Preiļu novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.preili.lv (sadaļā Normatīvie akti - Saistošo noteikumu projekti), termiņš viedokļu iesniegšanai - no 2026.gada 15.janvāra līdz 2026.gada 28.janvārim. 8.2. Priekšlikumi par noteikumu projektu: nav saņemti.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs

A.Adamovičs